

بررسی ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در ناجا براساس آراء و اندیشه‌های فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)

علی‌اکبر زمانی^۱، اسکندر صفری^۲، سیدعلی میرقادری^۳

چکیده:

زمینه و هدف: نیروی نظامی ج.ا.ای یکی از نهادهای مهم تأثیرگذار در تأمین و برقراری نظم و امنیت در کشور است، برای هم‌افزایی و هم‌پوشانی فعالیت‌های مختلف نظامی تقویت و گسترش همدلی و هم‌زبانی در ابعاد مختلف در این سازمان مقدس یک ضرورت انکارناپذیر است؛ همین موضوع زمینه انجام این تحقیق بوده و هدف محقق آن است تا با روش‌های علمی و با احصای مؤلفه‌های همدلی و هم‌زبانی نتایج را استخراج و در اختیار مدیران و تصمیم‌گیران قرار داده و با رعایت آنها در تمامی سطوح و ارکان نیروی نظامی به این موضوع، جامه عمل پوشانده شود.

روش‌شناسی: این تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر روش کیفی (توصیفی - تحلیلی) است و به دنبال تبیین ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در ناجا (بر اساس رهنمودها و فرمایش‌های فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)) است. جامعه آماری شامل ۸۰ نفر از فرماندهان، مدیران، معاونان و جانشینان معاونت‌های ناجا هستند و حجم نمونه به صورت تمام شمار است که پس از توزیع پرسش‌نامه‌ها تعداد ۷۵ پرسش‌نامه جمع‌آوری گردید. اطلاعات لازم از روش اسنادی و تحلیل محتوای فرمایش‌های فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) گردآوری و داده‌ها نیز از طریق توزیع پرسش‌نامه محقق ساخته بین جامعه آماری در چهار بخش جمع‌آوری شده است.

یافته‌ها و نتیجه‌گیری: پس از انجام آزمون‌های آماری از جمله آزمون رتبه‌ای فریدمن، نتایج تحقیق نشان داد که فرمان‌ها و تدابیر فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) در بعد نیروی انسانی در اولویت اول، بعد سلسله مراتب در اولویت دوم، بعدهای قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها و بعد فناوری به ترتیب در اولویت سوم و چهارم در تحقق همدلی و هم‌زبانی در ناجا مؤثر است. پیشنهادهای حاصل از تحقیق، در خصوص ابعاد چهارگانه مبتنی بر نتایج نیز ارائه گردیده است.

کلیدواژه‌ها: فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، نیروی نظامی ج.ا.ای، همدلی، هم‌زبانی.

۱ استادیار دانشگاه علوم نظامی امین

۲ عضو هیئت علمی دانشگاه علوم نظامی امین

۳ نویسنده مسئول: کارشناس ارشد دانشگاه علوم نظامی امین (رایانامه: Aradmirghaderi@gmail.com).

مقدمه

سیاست‌های داخلی و خارجی، اقتضای آن دارد که در ناجا یکپارچگی و یگانگی در گفتارها و رفتارها ملموس‌تر از هر زمانی جریان داشته باشد و این مهم بدون نهادینه‌سازی و تقویت بنیه‌های همدلی و هم‌زبانی، امکان‌پذیر نخواهد بود، چه آنکه ریشه‌ی تمامی فتنه‌ها و ناکامی‌ها، تشّت و تفرقه‌ها نیز در گسست و شکاف و چندگانگی است. به‌ویژه اگر با هواهای نفسانی و بدعت‌های ناشی از کبر و عجب و خودپسندی و سیاست‌زدگی همراه گردد.

همدلی و هم‌زبانی اگرچه به عنوان شعار سال ۱۳۹۴ مشخص گردید ولی باید توجه داشت که وقتی از ناحیه‌ی بزرگ دیدبان تیزبین انقلاب و فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) مطرح می‌گردد، دیگر شعار نیست بلکه نقشه‌ی راه و راهبرد و خط و مشی است که باید به منزله‌ی قوه‌ی محرکه و جوهره‌ی اصلی حرکت رو به جلوی نیروی انتظامی ج.ا.ا همواره مطرح و مورد توجه باشد.

این عرصه، اگر با اقدام عملی همگان همراه نگردد، آسیب‌هایی نیز به همراه خواهد داشت. سلسله اقدام‌های متناسب در قالب همدلی و هم‌زبانی، در جنبه‌ی روانی و عملی، سبب تلطیف فضای داخلی ناجا و کاهش تأثیر حربه‌های دشمن را در فعالیت‌های، جاسوسی، خرابکاری، براندازی، ایجاد نارضایتی، نفوذ و... فراهم می‌کند و چالش‌ها و موانع موجود را در مسیر تحقق این امر خطیر برطرف می‌سازد.

در شرایط فعلی که کشور وارد مرحله‌ی جدیدی در عرصه‌های مختلف ملی و فراملی شده، تأمین هدف‌ها، مصالح و منافع ملی مستلزم تقویت و ارتقای وحدت ملی است، زیرا وحدت و انسجام ملی و پرهیز از چالش‌ها و اختلاف‌های داخلی، قدرت نظام را در مدیریت شایسته‌ی شرایط حساس منطقه کمک نموده و موجب تأثیرگذاری نظام اسلامی در روابط و تحولات جهانی خواهد شد؛ زیرا کارکرد همدلی و هم‌زبانی در شکل‌گیری

انسجام و یکپارچگی است. در این میان نیروی انتظامی به‌عنوان یک نهاد انقلابی از این امر مستثناست و این نیاز را دوچندان احساس نموده و وجود وحدت و همدلی و هم‌زبانی در این نهاد می‌تواند در ارتقای امنیت عمومی و همچنین اقتدار سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور تأثیرگذار باشد. با توجه به گستردگی و تنوع مأموریت‌های نیروی انتظامی در سطح کشور، وجود همدلی و هم‌زبانی در سطح داخلی و همچنین با خارج از سازمان، می‌تواند در روند عملی‌شدن فرمایش‌های فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) بسیار مؤثر باشد. دغدغه‌ای که فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) داشتند و چه بسا یکی از دلایل نام‌گذاری سال ۱۳۹۴ به عنوان همدلی و هم‌زبانی، این بود که دشمنان نظام قصد تقسیم‌بندی کشور به خودی و غیرخودی را داشتند که با این نام‌گذاری، معظم‌له خط بطلانی بر این تقسیم‌بندی کشیدند و همه ایرانیان را با هر دین، مذهب، باور و گرایش سیاسی به مشارکت دعوت نمودند. با توجه به اینکه نیروی انتظامی ج.ا.ی یکی از نهادهای مهم تأثیرگذار در تأمین و برقراری نظم و امنیت در کشور است، برای هم‌افزایی و هم‌پوشانی فعالیت‌های مختلف انتظامی نیاز به تقویت و گسترش همدلی و هم‌زبانی در ابعاد مختلف است که با روش‌های عالمانه و علمی، باید نتایج را استخراج و در اختیار مدیران و تصمیم‌گیران قرار داد تا با احصای مؤلفه‌های همدلی و هم‌زبانی و با رعایت آنها در تمامی سطوح و ارکان نیروی انتظامی به این موضوع جامه عمل پوشانده شود.

حال دغدغه این است که با توجه به تبیین‌نشدن شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در ناجا (به‌ویژه بر اساس رهنمودها و فرمایش‌های فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)) چگونه می‌شود همدلی و هم‌زبانی را در ناجا ایجاد کرد؟ و نیاز است در این خصوص کار علمی بیشتری انجام شود و توجه خاصی به ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در نیروی انتظامی ج.ا.ی بر اساس بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) به عمل آید؛ بنابراین، مسئله این است که ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در نیروی انتظامی ج.ا.ی بر اساس بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) کدام‌اند؟ و اولویت‌بندی آنها چگونه است؟

با نگرش به سخنان پر معنای فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی) در خصوص همدلی و همزبانی می‌توان دریافت این سخنان در امتداد تدوین مبانی راهبردی بلندمدت اداره جامعه اسلامی است و این نام‌گذاری، برای یک دوره مقطعی نبوده است.

به همین خاطر وقتی مجموعه شعارهای سال‌های گذشته را کنار هم و در ارتباط معنایی و مفهومی با هم ببینیم، خط‌مشی کلی نظام برای مدیران آینده به‌خصوص مدیران ناجا اهمیت و ضرورت این امر را بیش از گذشته آشکارتر می‌سازد. اگر دنبال هم‌افزایی و کارکردهایی نظیر: «اقتدار و عزت ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی پلیس» «جهش‌های علمی به معنای واقعی کلمه» «ایجاد و افزایش رضایت‌مندی در مردم» «افزایش اعتماد مردم به پلیس» «عدالت قضایی و اقتصادی در ناجا» «جلب مشارکت مردمی در تأمین امنیت» و از همه مهم‌تر «تقویت ایمان و معنویت کارکنان و خانواده‌های ایشان در ناجا» هستیم باید نسبت به باورها و به تبع آن نوع نگرش‌ها و رفتار و مواضع خودمان، اهل سنجش و محاسبه باشیم و در صورت لزوم، غیرتمندانه تجدید نظر نماییم.

چرا که با اصرار بر روی مواضع و اندیشه‌های غلط امکان همدلی و همزبانی به وجود نخواهد آمد. آنچه که ضرورت این بحث را دوچندان می‌نماید این است که هدف‌های بلند و چشم‌انداز ناجا ایجاب می‌کند که الزام‌های همدلی و همزبانی در ناجا شناسایی و عوامل تقویت‌کننده آن روزبه‌روز بیشتر شود؛ بنابراین، در فرایند رشد و تعالی همواره از راهبرد اصلاح و اصول علمی و عملی همدلی و همزبانی که مبتنی بر آراء و اندیشه‌های دین‌مبین اسلام و گفتمان بزرگان است، باید بهره‌مند شد تا بنیه‌های همدلی و همزبانی در ناجا نهادینه‌سازی و تقویت گردد و از طرفی نبود همدلی و همزبانی در ناجا باعث انحراف در مأموریت‌های ناجا، ایجاد نارضایتی در بین کارکنان و مردم، پایین آمدن سطح کیفی مأموریت‌ها می‌شود. در این مقاله محقق به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و همزبانی در ناجا براساس آراء و اندیشه‌های ف.م. کل قوا (مدظله العالی) کدام‌اند؟ و اولویت‌بندی آنها چگونه است.

هدف اصلی: بررسی ابعاد و مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در ناجا براساس

آراء و اندیشه‌های فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) و اولویت‌بندی آنها.

سؤال‌های تحقیق

سؤال اصلی: ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در ناجا براساس آراء و

اندیشه‌های ف.م. کل قوا (مدظله‌العالی) کدام‌اند؟ و اولویت‌بندی آنها چگونه است؟

سؤال‌های فرعی

۱. ابعاد و مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در حوزه نیروی انسانی ناجا براساس آراء و

اندیشه‌های فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) کدام‌اند؟ و اولویت‌بندی آنها چگونه است؟

۲. ابعاد و مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در حوزه فناوری ناجا براساس آراء و

اندیشه‌های فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) کدام‌اند؟ و اولویت‌بندی آنها چگونه است؟

۳. ابعاد و مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در حوزه سلسله مراتب ناجا براساس آراء و

اندیشه‌های فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) کدام‌اند؟ و اولویت‌بندی آنها چگونه است؟

۴. ابعاد و مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در حوزه قوانین آیین‌نامه‌ها و

بخش‌نامه‌های ناجا براساس آراء و اندیشه‌های فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) کدام‌اند؟ و

اولویت‌بندی آنها چگونه است؟

مبانی نظری: همدلی در لغت به معنای متفق، متحد، دوست جانی و صمیمی و دارای یک

رأی و اندیشه‌بودن معنا شده است (دهخدا، ۱۳۷۳).

همدلی: آنکه از نظر روحی و عاطفی با کسی توافق و هم‌فکری داشته باشد، یک‌دل،

دوست (انوری، ۱۳۸۵: ۱۳۴۳).

هم‌زبانی: هم‌زبانی می‌تواند به معنای بیان همدلی و به زبان آوردن آن و داشتن تفاهم

است؛ به عبارتی زمانی که همدلی باشد، بیان آن و استفاده از زبان مشترک نیز ضرورت

پیدا می‌کند و صرف همدلی بدون هم‌زبانی، کارساز نخواهد بود و کفایت نخواهد کرد

(احدی و تنهایی، ۱۳۹۵: ۴۶).

همزبان در لغت به معنای هر یک از دو یا چند نفر که به زبان مشترک سخن می‌گویند. هر یک از دو یا چند نفر که از نظر روحی، عاطفی و فکری با یکدیگر پیوند بسیار نزدیکی با هم دارند (انوری، ۱۳۸۵: ۱۳۴۴).

همدلی و همزبانی «همدلی» در لغت به معنای اتفاق، وفاق، سازگاری، همراهی، هم‌فکری، یک‌رنگی، یگانگی و اتحاد است (عمید، ۱۳۷۶)؛ همدلی، هم‌نیت‌بودن و دارای انگیزش مشترک‌بودن را نیز روایت می‌کند. همدلی، مقوله‌ای دو سویه و مبتنی بر ارتباط است که اتفاق نظر و هم‌فکری دو طرف پیرامون یک موضوع و مقوله خاص را نشان می‌دهد. همدلی پدیده‌ای ذهنی، فکری و درونی است که از اعماق وجود انسان بر می‌خیزد و مهم‌ترین کارکرد آن، پدیدآوردن اعتماد متقابل نسبت به همدیگر و تولید سرمایه اجتماعی است «همزبانی» به معنای اتحاد و وحدت در بیان مطالبات، خواسته‌ها و روش‌های اجرایی برای رسیدن به هدف معین است (ترابی، ۱۳۹۴: ۹).

منظور از همدلی این است که دو طرف یکدیگر را باور داشته و به هم اعتماد داشته باشند تا بتوانند از صمیم قلب همدیگر را دوست داشته و در کارها یکدیگر را با تمام وجود یاری دهند.

مفهوم همدلی و همزبانی در سه حوزه کاربرد دارد:

۱. روابط بین‌الطرفینی؛

۲. روابط اجتماعی؛

۳. روابط ملی.

مهم‌ترین معیارهای تحقق همدلی و همزبانی از منظر فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) همدلی و همزبانی ریشه در نوع نگرش‌ها و بینش‌ها دارد و به عبارتی محصول باورها و اعتقادهای یک ملت و جامعه است.

۱- یاد خدا: «همدلی با یاد خدا میسرتر خواهد شد. یاد خدا در دل انسان چراغی روشن می‌کند؛ دل را نورانی می‌کند؛ غبارهای کینه و نفرت و خودخواهی را از دل‌ها می‌زداید؛ لنگری برای دل‌های متلاطم و مضطرب به وجود می‌آورد؛ آرامش می‌بخشد و اطمینان و

اعتماد ایجاد می‌کند. یاد خدا برای دل‌های پاک، همیشه در دسترس است؛ مگر دلی که خود را مبتلای به آلودگی‌ها کرده باشد...» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۹/۰۴/۱۹).

۲- همکاری: «اینکه می‌گوییم همدلی و هم‌زبانی مردم با دولت، معنایش این است؛ یعنی همه با هم همکاری کنند تا این سنگ بزرگ را بردارند، این صخره بزرگ را از سر راه حرکت کشور بردارند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۹۴/۰۲/۰۹).

کلید حل مشکلات واقعی کشور از نظر فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی):

«در داخل کشور خیلی امکانات وجود دارد که اگر چنانچه نگاه ما، چه در زمینه‌های اقتصادی، چه در زمینه‌های فرهنگی، چه در زمینه‌های گوناگون دیگر به آنها باشد و اگر بتوانیم از این نیروهای داخلی استفاده کنیم، کلید حل مشکلات اینجاست؛ یعنی در درون کشور و امکانات داخلی کشور است که از اینها می‌شود خردمندانه بهره‌برداری کرد. اینها باید شناسایی بشوند و این است که رتبه ما را در دنیا بالا می‌برد. در مناسبت‌های بین‌المللی سهم هر کشوری به قدر قدرت درونی اوست؛ هر مقداری که واقعاً در درون اقتدار داشته باشد، سهمش از مجموعه مناسبات بین‌المللی به همان نسبت بالاتر است.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۹۲/۰۶/۰۶).

پایه‌های اصلی هندسه نظام اسلامی در کلام رهبری: فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) در تبیین پیام نوروزی و شعار سال ۱۳۹۴ ابتدا به چهار پایه اصلی هندسه نظام اسلامی و فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی نظام اشاره کردند و گفتند: «هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی مسئولان برای پیشرفت و رونق اقتصادی و کمک آحاد مردم به ویژه فعالان اقتصادی و رسانه‌ها به اقتصاد ملی، وظیفه‌ای بزرگ و همگانی است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۹۴/۱/۱).

پس از آن در تبیین شعار سال یعنی «دولت و ملت، همدلی و هم‌زبانی» انتخاب این شعار را بر پایه همین چهار شاخص اصلی و در راستای انسجام ملی و اجتماعی میان آحاد مردم در نظام اسلامی خواندند و فرمودند: «اسلام از تمام سلیقه‌های اجتماعی، انسجام،

هم افزایی و کمک کردن به یکدیگر را می خواهد؛ بنابراین، هر دولتی در نظام اسلامی باید مورد حمایت و پشتیبانی همه مردم، حتی کسانی که به آن رأی نداده اند، قرار بگیرد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۱/۱/۱۳۹۴).

ویژگی های فرهنگ اسلامی از منظر فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)

۱. فرهنگ روح کالبد هر جامعه است: «فرهنگ، اساس کار ماست. در واقع، فرهنگ با همه شعب آن، علم و ادبیات و غیره، روح کالبد هر جامعه است. بدون شک، فرهنگ مثل روح است. بلاشک، فرهنگ است که جامعه را به اصل کار یا بیکاری، به کار تند یا کند و به جهت گیری خاص یا ضد آن جهت گیری وادار می کند.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۷/۱۱/۱۳۸۱).

۲. فرهنگ ستون فقرات حیات یک ملت و هویت یک ملت است: «فرهنگ ستون فقرات حیات یک ملت و هویت یک ملت است. فرهنگ مایه اصل هویت ملت هاست. فرهنگ یک ملت است که می تواند آن ملت را پیشرفته، عزیز، توانا، عالم، فناور، نوآور و دارای آبروی جهانی کند.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۲۸/۰۲/۱۳۸۳).

۳. فرهنگ بستر اصلی زندگی انسان است: «ما فرهنگ را بستر اصلی زندگی انسان می دانیم؛ نه فقط بستر اصلی درس خواندن و علم آموختن. فرهنگ هر کشور، بستر اصلی حرکت عمومی آن کشور است. حرکت سیاسی و علمی اش هم در بستر فرهنگی است. اینهاست که یک ملت را یا شجاع و غیور و جسور و مستقل می کند، یا سرافکنده و ذلیل و فرودست و خاک نشین و فقیر می کند.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۱۷/۱۰/۱۳۸۳).

۴. فرهنگ مثل هواست: «فرهنگ مثل هواست که انسان وقتی این هوا را استنشاق کرد، با هوایی که استنشاق کرده و با آن جانی که گرفته، می تواند دو قدم بردارد و جلو برود؛ بقیه کارها همه برخاسته از آن چیزی است که شما استنشاق کرده اید... اگر فضا را با دود یا مخدري تخدير کنند، وقتی شما آن را استنشاق کردید، رفتار شما متناسب با آن چیزی خواهد شد که استنشاق کرده اید؛ فرهنگ یک چنین حالتی را دارد. خیلی از مشکلات

جامعه ما با فرهنگ‌سازی حل می‌شود» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۶/۰۶/۰۴).

۵. همه راه‌ها در واقع به فرهنگ ختم می‌شود: «از هر طرف که حرکت می‌کنیم، می‌بینیم که به فرهنگ می‌رسیم و راه‌ها واقعاً به فرهنگ ختم می‌شود؛ برای فرهنگ باید کار کرد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۶۹/۰۹/۱۹).

۶. همه آن چیزهایی که آینده را به وجود می‌آورد و تضمین می‌کند عامل فرهنگی است: «یک چیزی دائماً در ذهن بنده هست که خیلی‌اش مصروف به این مسئله می‌شود و آن این است که برای سازندگی مطلوبی که ذهن ما هست، آن سازندگی نمونه که می‌خواهیم کشور ما هم از لحاظ اخلاقی یک کشور برجسته و نمونه باشد، در این کشور ظلم نشود، خلاف انسانیت نشود، انسان‌ها به انسانیت نزدیک‌تر باشند، انسان‌ها کرامت داشته باشند، هم قدرتمندان نسبت به عامه مردم تکریم کنند و هم انسان‌ها نسبت به خودشان تکریم کنند و خودشان را آلوده نکنند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۳/۰۹/۲۹).

۷. قوام یک کشور به فرهنگ است. ملیت یک ملت به فرهنگ آن ملت است: «اگر بخواهیم در مورد ترکیب جدید و افزایش آن در یک کلمه عرض بکنم، وجه آن این است که من در ارزش‌گذاری ذهن خودم، به مسائل فرهنگی بهای زیادی می‌دهم؛ یعنی این‌طور اعتقاد دارم که قوام یک کشور به فرهنگ است.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۵/۰۹/۲۰).

۸. فرهنگ یک ملت، منشأ عمده تحولات آن ملت است: «از این فرهنگ، همه کارکردها و جهت‌گیری‌ها و تحولات ملت سرچشمه می‌گیرد؛ بنابراین، فرهنگ یک ملت، منشأ عمده تحولات آن ملت است. بله بلاشک عوامل گوناگونی روی فرهنگ ملت اثر می‌گذارد - یعنی این تأثیر، دو جانبه است - اما عاملی که یک ملت را به رکود و خمودی، یا تحرک و ایستادگی، یا صبر و حوصله، یا پرخاشگری و بی‌حوصلگی، یا اظهار ذلت در مقابل دیگران، یا احساس غرور و عزت... به تحرک و فعالیت تولیدی یا بیکارگی

و خمودی تحریک می‌کند، فرهنگ ملی است.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۶/۱۰/۰۸).

الزامها و شرایط نهاده‌سازی فرهنگ مطلوب از منظر فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)

الف) در سازمان‌ها باید برنامه‌ریزی بشود و برنامه، چارچوب کار باشد: «من فقط می‌خواهم بگویم که طراحی و اتقان و سرعت‌دادن به برنامه و پیروی از آن، باید ارزش بشود. اگر روزی کسی خود را مأمور می‌دانست که به اجتهاد خودش عمل کند، این دیگر بایستی تمام بشود و از بین برود. اجتهاد و تشخیص و فهم شخصی، باید در چارچوب برنامه باشد. این کار باید یک ارزش تلقی بشود و تخلف از برنامه، ضد ارزش محسوب گردد.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۶۸/۱۱/۰۹).

ب) قرارداد فرهنگ در اولویت‌های اول بودجه: «در کار فرهنگی نباید در مسئله پول و بودجه، یک مشکل عمده به حساب آید. به این معنا که مشکلات و نقایص فرهنگی در سازمان را در ردیف نیازهای بودجه‌ایی و در آخرهای لیست قرار ندهیم؛ بلکه در اولویت امور قرار بدهیم» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۶۸/۰۹/۲۱).

ج) فایده مصرف بودجه در فرهنگ بلندمدت است نه کوتاه‌مدت در سازمان: «اگر ما امروز بودجه ارزی و یا ریالی را به کار فرهنگی متوجه می‌کنیم، باید توجه نماییم که اگرچه ممکن است در کوتاه‌مدت، این بودجه به درد کارهای اقتصادی و گردش امور اقتصادی کشور ما نخورد، اما اندکی بعد از کوتاه‌مدت - نه این که در بلندمدت زیاد- عایدش فوراً به خود ما بر می‌گردد؛ مثل همین مسئله انتشارات و کاغذ که ما باید بتوانیم کتاب و نشریه علمی و امثال اینها را در اختیار داشته باشیم. باید کاغذ را در اختیار دستگاه‌های فرهنگی گذاشت تا بتوانند این کار مهم را انجام بدهند. این، یک مسئله است که در نگرش به عرصه فرهنگی کشور، ما باید به تربیت نیروی انسانی توجه کنیم» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۶۸/۰۹/۲۱).

د) رفع مظلومیت از بخش فرهنگ (صرف وقت و بودجه کافی): «از بخش فرهنگ رفع مظلومیت کنید. بخش فرهنگ انصافاً بخش مظلومی است. واقعاً مسئله فرهنگ را دست کم نگیرید؛ بنابراین، صرف وقت کنید و در بودجه هم برایش پول و فصول قابل توجهی بگذارید» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۶۸/۰۶/۰۴).

ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی از منظر فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی):
با توجه به بیانات و فرمایش‌های فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ابعاد همدلی و هم‌زبانی را می‌توان در حوزه‌های نیروی انسانی، سلسله مراتب سازمانی، بخش‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌ها و فناوری تقسیم‌بندی نمود که هر کدام از این ابعاد دارای مؤلفه‌های گوناگون هستند.

الف) نیروی انسانی

ایثارگری

۱. ایثار و از خودگذشتگی در انجام امور و تقدم منافع سازمانی بر منافع شخصی: «مجموعه ملت عزیز ما توجه کنند که روحیه ایثارگری نجات‌بخش یک کشور است، نجات‌بخش یک ملت است. روحیه گذشت، روحیه فداکاری، وقت انجام وظیفه را شناختن، کار را به وقت و به موقع انجام دادن، نجات‌بخش است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۹۰/۰۷/۲۱).

۲. شجاعت در دفاع از انقلاب، نظام و آرمان‌های جمهوری اسلامی ایران: «ارتش جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران، بسیج و نیروی انتظامی در کشور ما سربازان آرمان‌های بلند انسانی‌اند. نیروهای مسلح ما خود را آماده و مجهز می‌کنند تا دفاع کنند، نه تنها از سرزمین - که خود افتخار بزرگی است - بلکه از آرمان‌های انسانی و اسلامی، دفاع از شرف، کرامت و انسانیت» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۴/۰۹/۳۰).

۳. همت، خستگی‌ناپذیری و پشتکار در انجام امور: «تلاش خود را صادقانه و منضبط و علمی بسازید؛ به هیچ حدی از پیشرفت قانع نشوید؛ خود را بسازید و آماده کنید. هر دقیقه عمر جوان مؤمنی که در راه آمادگی برای دفاع از ارزش‌ها می‌گذرد، سال‌ها ارزش دارد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۳/۰۷/۱۵).

عزت نفس

۱. داشتن صبر و حوصله در انجام کار و مأموریت‌های محول شده: «هرچه سختی خدمت بیشتر باشد، آسایش معنوی و روحی انسان پس از انجام دادن آن خدمت بیشتر خواهد بود» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۱۳۸۱/۰۳/۰۷).

۲. حضور مؤثر و تعیین کننده در همه عرصه‌ها: «پس عرصه بسیج یک عرصه عمومی است؛ نه مختص به یک قشر است، نه مختص یک بخشی از بخش‌های جغرافیایی کشور است، نه مختص یک زمان دیگری است؛ نه مختص یک عرصه‌ای درون عرصه دیگری است. در همه مکان‌ها، در همه زمان‌ها، در همه عرصه‌ها و در همه قشرها، این وجود دارد. این معنای بسیج است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۱۳۸۱/۰۳/۰۷).

۳. تواضع و خضوع و کار را برای خدا انجام دادن: «برای یک مجموعه خدمتگزار، بزرگ‌ترین پاداش این است که احساس کند توانسته است وظایف خود را در حد مناسب پیش ببرد؛ این یک پاداش وجدانی است که انسان دریافت می‌کند؛ ولو هیچ کس دیگر هم نفهمد و قدردانی نکند.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۱۳۸۱/۰۷/۱۴).

تقوای فردی

۱. داشتن قناعت، مناعت طبع: «مناعت طبع یکی از نکته‌هایی است که می‌تواند موجب ارتقای بیش از پیش منزلت نیروی انتظامی شود» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۱۳۸۳/۰۷/۱۵).

۲. خودمراقبتی و ورود نکردن به هرگونه فساد و آلودگی‌های اخلاقی - اجتماعی: «جوانان ما در نیروی مسلح قبل از آنکه چشمشان به سلاح ظاهری مسلح باشد، دلشان به ایمان مسلح است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۱۳۸۳/۰۹/۲۶).

۳. اعتقاد قلبی به خدای متعال و پایبندی به ارزش‌های دینی و اسلامی در همه امور: «با کسی که دارد فساد را در جامعه به صورت سازمان یافته ترویج می‌کند باید برخورد قاطع بشود، آنها مفسد فی الارض اند و مجازات آنان مجازات مفسدین فی الارض خواهد بود» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)، ۱۳۶۵/۰۵/۱۰).

۴. رعایت احکام اولیه و ثانویه در همه امور: «موازین (شرعی و قانونی) را در تمام اقدام‌های اطلاعاتی رعایت کنید» (فرمان شماره ۳/۳۴/۹۲۸۱۲ ف ک، مورخ ۱۳۹۰/۴/۴)

خودسازی و خودپایی

۱. خودشناسی، خودباوری و خوداتکایی: «این جلسات ما، یکی از برکاتش برای خود من همین بود؛ دانشجو بود، استاد بود، فرزندان و نخبگان بودند، مسئولین و کارگزاران بودند، حرف‌هایی که می‌زدند، نشان‌دهنده روحیه خودباوری، اتکاب به نفس، اعتماد به اینکه می‌تواند آنچه را که تا حالا انجام دادند، چندین برابر او را انجام بدهند، بود. این خیلی چیز مهمی است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۵/۰۸/۰۹).

۲. پرهیز از غرور، خودپسندی و حس خودبرتربینی: «بنده به شما عزیزان یک توصیه جدی و بسیار مهم دارم و آن عبارت است پرهیز و جلوگیری از هرگونه غرور، خودپسندی و حس خودبرتربینی در کار و زندگی چراکه آفت اصلی و تأثیرگذار برای خودسازی دقیقاً همین هست و بایستی به آن توجه جدی شود» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۱/۰۴/۲۲).

۳. داشتن وجدان کاری و روحیه تلاش و کوشش: «به هیچ حدی از پیشرفت قانع نشوید؛ خود را بسازید و آماده کنید. هر دقیقه عمر جوان مؤمنی که در راه آمادگی برای دفاع از ارزش‌ها می‌گذرد، سال‌ها ارزش دارد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۳/۰۷/۱۵).

الگوپذیری و الگوسازی

۱. رفتار مناسب با سایر همکاران بر اساس اخلاق اسلامی: «بعضی سراغ سیاستمداران و شخصیت‌های تاریخی و امثال آن می‌روند و آنان را الگو قرار می‌دهند. زیرک‌ترین انسان‌ها کسانی هستند که اولیاءالله را الگو قرار می‌دهند؛ چون بزرگ‌ترین خصوصیت اولیاءالله این است که تا آن حد شجاع و قوی و مقتدرند که می‌توانند امیر نفس خود باشند و ذلیل نفس خود نشوند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۵/۰۹/۲۴)

۲. روحیه امر به معروف و نهی از منکر در شکل‌دهی رفتار سازمانی: «بعضی از چهره‌های پلیس گاهی در مسائل گوناگونی ظاهر می‌شوند، ادبشان، منطقشان، نشانه‌های تدین آنها و ضمناً از موضع قوی حرف‌زدنشان، اینها تأثیرات بسیار مثبتی بر مردم دارد، اینها را حتماً ان شاء الله دنبال کنید، روز به روز هم دستگاه خودتان را پاکیزه‌تر کنید. چون شما با بدنه مردم ارتباط دارید» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۴/۱۲/۱۵).

بصیرت و دشمن‌شناسی

۱. داشتن بصیرت سیاسی و قدرت تحلیل: «دشمن از راه اشاعه فرهنگ غلط - فساد و فحشا - سعی می‌کند جوان‌های ما را از ما بگیرد، کاری که دشمن از لحاظ فرهنگی می‌کند یک تهاجم فرهنگی بلکه باید گفت یک شیخون فرهنگی، یک غارت فرهنگی و یک قتل عام فرهنگی است. امروز دشمن این کار را با ما می‌کند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۱/۰۴/۲۲).

۲. شناخت دشمن: «امروز ما در دنیای اسلام، مکلفیم که همین هشیاری و توجه و دشمن‌شناسی و تکلیف‌شناسی را به اعلا درجه ممکن، برای امت اسلام، جهان اسلام و ملت خودمان تدارک ببینیم. امروز با توجه به تشکیل حکومت اسلامی و برافراشته شدن پرچم اسلام چیزی که در طول تاریخ اسلام، بعد از صدر اول تا امروز سابقه ندارد چنین امکانی در اختیار مسلمانان است.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۱/۰۵/۰۷).

انعطاف‌پذیری

۱. داشتن روحیه انتقادپذیری و اصلاحی: «توصیه می‌کنم که از اختلاف نظرها، اختلاف سلیقه‌ها جداً پرهیز کنید. اختلاف سلیقه‌ها را کنار بگذارید، دنبال وجوه مشترک بگردید و اگر انتقاد درستی هست، آن را بپذیرید.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۵۸/۰۳/۱۶).

۲. روحیه انعطاف در شرایط جدید و گوناگون: «سعی کنید همواره خصوصاً در شرایط جدید امروزه و دگرگونی‌های پیش رو با داشتن روحیه انعطاف قدرت خود را در همه صحنه‌ها و میدان‌ها بالا ببرید» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۵۸/۰۳/۱۶).

تکریم ارباب‌رجوع

۱. حس اعتمادسازی به مراجعه‌کنندگان: «بعضی از چهره‌های پلیس گاهی در مسائل گوناگونی ظاهر می‌شوند، ادبشان، منطقتشان، نشانه‌های تدین آنها و ضمناً از موضع قوی حرف‌زدنشان، اینها تأثیرات بسیار مثبتی بر مردم دارد، اینها را حتماً ان‌شاءالله دنبال کنید، روزه‌روز هم دستگاه خودتان را پاکیزه‌تر کنید. چون شما با بدنه مردم ارتباط دارید» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۴/۱۲/۱۵).

۲. احترام به دیگران و تضييع نکردن حقوقشان: «مراقبت و بازرسی پنهانی از کار دیگران که باعث عدم تضييع حقوق دیگران احترام به حقوق دیگران نیز می‌شود البته با رعایت حقوق مجری و ارباب‌رجوع، باعث امانت‌داری و مهربانی آنان (کارگزاران) با مردم خواهد شد» (نهج‌البلاغه، نامه ۵۳).

امانت‌داری

۱. ورود نکردن به حریم خصوصی دیگران: «افرادی که نمی‌توانند امین مردم باشند و صداقت را رعایت کنند آنها را شناسایی کنید و برخورد قانونی کنید، به‌هیچ‌وجه نبایستی به بهانه‌های واهی و از روی شک و سوءظن به حریم خصوصی دیگران وارد شوید حالا می‌خواهد از هر نوع باشد مثل ماشین، شنود تلفن، منزل، مغازه و... ملاک هم برای درست و بد عمل کردن، مرز قانون است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۱/۱۲/۰۷).

۲. راز‌داری و بازگویی نکردن اسرار سازمانی: «اگر کسی از داخل نیرو با این سازمان‌ها و باندها همکاری کند، این دیگر تخلف نیست، خیانت است و باید برخورد قاطع و منطبق با عدل بشود» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۲/۰۷/۱۲).

ابتکار عمل و بهبود مستمر عملکرد: «پیشگیری کنید، دقت کنید و مراقبت نمایید. ساحفها وظیفه پیشگیری و مراقبت پیش از وقوع خطاهای اطلاعاتی را نیز در وظایف خود به دقت لحاظ کنند» (فرمان شماره ۹۲۸۱۲/۳/۳۴/۹۲۸۱۲.ک مورخ ۱۳۹۰/۴/۴)

(ب) فناوری

نوآوری

۱. شجاعت در علم و فناوری: «آنچه که اساتید ما برای پیشرفت علم، وجهه همت خودشان باید قرار بدهند، اولاً «شجاعت علمی» در همه بخش‌هاست؛ هم در بخش‌های علوم انسانی، هم در بخش‌های علوم تجربی، هم در بخش‌های نزدیک به عمل و فناوری و هم در بخش‌های علوم پایه. نظریه را دنبال کنند، تولید کنند، خلق کنند، ابداع کنند، نقد کنند؛ چشم‌بسته و تقلیدی نباید کار را دنبال کرد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳/۰۷/۱۳۸۵).

۲. خط مقدم بودن در زمینه فناوری: «اما من می‌گویم در زمینه علم و فناوری، آن کاری را که ذهن بشر به آن دست نیافته است، آن را وجهه همت قرار بدهید و دنبال بکنید؛ این طوری است که ما خط مقدم علم را شکسته‌ایم و یک قدم به جلو برداشته‌ایم. آن وقت می‌توانیم این را ادعا بکنیم؛ و این ممکن است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳/۰۷/۱۳۸۵).

۳. صاحب ذهن و فکر سازنده، پیچیده، فعال، پخته، کارآمد، نظریه‌ساز، نفوذناپذیر و کارآزموده: «آنچه مردم از نیروی انتظامی متوقع هستند، چیست؟ مردم می‌خواهند نیروی انتظامی قوی و مقتدر باشد؛ هوشمند و پیچیده باشد؛ سالم و امین باشد؛ سریع و بهنگام باشد؛ مؤدب و اهل بیان و تفاهم با مردم باشد؛ این انتظارهای مردم از نیروی انتظامی ماست. شما در بخش‌های قابل توجهی این لیاقت و آمادگی را از خود نشان داده‌اید» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۵/۰۷/۱۳۸۳).

۴. تلاش برای یادگیری فناوری: «بروید دانش را - هر دانشی؛ علم و آنچه که بر علم مترتب می‌شود یعنی فناوری و توانایی‌های فراوان سرپنجه بشری - یاد بگیرید؛ اینها چیزهای لازمی است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۵/۰۷/۱۳۸۳).

انضباط و انسجام در فناوری

۱. ایجاد هماهنگی در بخش‌های مختلف فناوری: «یکی از ضعف‌ها ناهماهنگی‌هاست؛ در بخش‌های مرتبط با دانش و علم و فناوری، بایستی هماهنگی کامل به وجود بیاید» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۷/۶/۵).

۲. حرکت بر اساس گفتمان فناوری: «امروز یکی از پایه‌ای‌ترین گفتمان‌های کنونی کشور ما باید گفتمان پیشرفت علم و فناوری باشد؛ این بُرو برگرد ندارد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۷/۶/۵).

۳. تسلط بر فنون روز: «تقویت ایمان، تقویت علم، تقویت فناوری، تسلط بر فنون روز، پیشاهنگ‌شدن در تولید علم، شکوفایی استعدادها، آحاد ملت و جوانان در رشته‌های مختلف - چه علوم انسانی، چه علوم طبیعی، چه انواع گوناگون علوم تجربی - همبستگی ملی و تقویت همدلی در میان مردم؛ اینهاست که می‌تواند یک ملت را تقویت کند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۴/۰۲/۱۱).

دانش محوری

۱. مرجع علمی بودن در زمینه فناوری: «شما هدف را این قرار بدهید که ملت و کشور شما در یک دوره‌ای، بتواند مرجع علمی و فناوری در همه دنیا باشد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۶/۰۶/۱۲).

۲. تکمیل کردن زنجیره فناوری: «ما باید زنجیره علم و فناوری را تکمیل کنیم که گاهی یک جاهایی از این زنجیره قطع شده است تا یک خط تولید واقعی درست بشود و علم بتواند از همه جهات به اهداف خودش برسد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۶/۰۶/۱۲).

۳. انجام فعالیت‌های علمی در راستای تولید فناوری: «علمی که به فناوری تولید نشود، فایده‌ای ندارد و نافع نیست» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۵/۱/۱).

۴. اعتنا به اهمیت علم و فناوری: «انسان می‌بیند که هم توجه و انگیزه‌ها برای پیشرفت علم و اعتنا به اهمیت علم و فناوری بیشتر شده، هم جهت‌گیری‌ها با هدف‌های والای نظام جمهوری اسلامی هم‌خوان‌تر و منطبق‌تر شده است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۷/۶/۵).

راهبرد محوری

۱. توجه به انتقال فناوری در قراردادها: «در همه معاملات خارجی ای که ما انجام می‌دهیم، انتقال فناوری را شرط کنیم. البته برادران ما در دولت به ما گفتند که ما این کار را کردیم و می‌کنیم؛ من تأکید می‌کنم و تکرار می‌کنم برای اینکه غفلت نشود.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۹۵/۰۱/۰۱).

۲. ایستادگی مقابل دشمن با فناوری قوی: «دنیای استکبار با وجود چنین نظامی مخالف است. این مخالفت‌ها و مودی‌گری‌ها ادامه هم خواهد داشت؛ ولی تنها راه علاج عبارت است از قوی شدن با ایمان، قوی شدن با علم، قوی شدن با فناوری، قوی شدن با ارتباطات اجتماعی، پیوندهای ملی و همبستگی حقیقی آحاد ملت با یکدیگر.» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۴/۰۲/۱۱).

۳. بهره‌گیری از تجربیات و یافته‌های دیگران: «نیروی انتظامی باید با استفاده از تجارب دیگران و بهره‌گیری از ابتکارات داخلی و شناسایی صحیح وضعیت جامعه، برنامه‌ریزی علمی و دقیقی انجام دهد و با جدیت و تلاش مستمر برای ارتقای بیش از پیش و حل مشکلات گام بردارد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۳/۰۷/۱۵).

ج) قوانین، بخش‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها

امین‌بودن و صلاحیت‌داشتن

۱. امین مردم بودن: «افرادی که نمی‌توانند امین مردم باشند و صداقت را رعایت کنند آنها را شناسایی کنید و برخورد قانونی کنید ملاک هم برای درست و بد عمل کردن، مرز قانون است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۱/۱۲/۰۷).

۲. صلاحیت داشتن قانون‌گذار: «با آن کسانی که بناست برای این کشور قانون بنویسند، یعنی حرکت قوه اجرایی را و قوای عامله کشور را ریل‌گذاری کنند و بگویند قطار دولت باید از این ریل عبور کند، در واقع سرنوشت کشور دست اینهاست. نمی‌شود هر کسی بدون صلاحیت‌های لازم در این مسند حساس بنشیند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۶/۴/۲۰).

اغماض نکردن و انعطاف‌پذیری در قانون

۱. برخورد مهربانانه انعطاف‌پذیری: «مهم‌ترین وظیفه نیروی انتظامی جمع کردن بین ایستادگی بر قانون و اجرای بدون تبعیض آن و برخورد مهربانانه با مردم و انعطاف در موارد لازم است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۳/۱۲/۱۶).

۲. اغماض نکردن در قانون: «آن چیزهایی که در قانون واضح است، آن چیزهایی که در قانون وظیفه مجلس است - در قانون اساسی عمدتاً و در قانون عادی - مشخص است که چه چیزهایی است؛ اینها را باید کاملاً رعایت کنند و اغماض از آنها نکنند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۹۴/۱۲/۲).

شفاف بودن

۱. بستن راه‌های تقلب: «مقررات را بایستی شفاف کرد که جای توجیه و تبدیل و تعبیر و تأویل نباشد. راه‌های تقلب بسته بشود، جلوی کسانی که اهل سوءاستفاده از ظواهر قوانین هستند، گرفته شود» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۵/۱۱/۳۰).

۲. دوری جستن از توهم تکلیف شرعی: «موازین (شرعی و قانونی) را در تمام اقدام‌های اطلاعاتی رعایت کنید» (فرمان شماره ۳۴/۹۲۸۱۲/۳/۴ ف ک، مورخ ۱۳۹۰/۴/۴)

قانون‌گرایی

۱. پیگیری قانون: «بنده هم ممکن است اگر چنانچه در یک موردی بگویند «شما صلاحیت نداری» ناراحت بشوم اما آیا وقتی ناراحت شدیم بایستی جنجال بکنیم؟ انسان اگر ناراحت شد، اگر راه قانونی‌ای وجود دارد، باید به آن راه قانونی متوسل بشود» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۹۴/۱۲/۲).

۲. جلوگیری از قانون‌شکنی: «همچنین پیشرفت در قانون‌گرایی و انضباط اجتماعی؛ که اگر ملتی دچار بی‌قانونی بشود، قانون‌شکنی بر ذهن و عمل مردم حاکم بشود، هیچ پیشرفت معقول و درستی نصیب آن ملت و کشور نخواهد شد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۸/۱/۱).

۳. دورنزدن قانون: «یعنی اگر هر کس برای گذران زندگی و ضمناً آباد کردن محیط خود مجبور است تلاش اقتصادی داشته باشد، راه درست را انتخاب کند. غصب کردن، حرام خوری، دست‌اندازی به مال دیگران - به خصوص به اموال عمومی - از دستاورد عمومی مردم به نفع جیب خود استفاده کردن و احیاناً زرنگی‌هایی که علی‌الظاهر در چارچوب قانون هم می‌گنجد، اما خود انسان می‌داند که باطن آن چقدر فاسد و تباه است، اینها خلاف تقوای اقتصادی است» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۱/۵/۵).

۴. فعالیت در چارچوب قانون: «ما هیچ وقت نگفتیم که اگر کسی فعالیت قانونی و مشروع بکند و ثروتی به دست بیاورد، از نظر شرع نامطلوب است. هیچ کس این را نگفته و نمی‌گوید؛ افرادی که دین را می‌شناسند و قرآن را می‌شناسند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۵/۱۱/۳۰).

د) سلسله مراتب

انضباط سازمانی

۱. اعتماد به سلسله مراتب: «باید سلسله مراتب و حدود اداری کاملاً محفوظ و هر کس در جای خود قرار بگیرد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۹/۱/۲۹).

۲. جدی بودن در سلسله مراتب: «همچنین سازماندهی اداری و نظامی و سلسله مراتب فرماندهی و استحکام مدیریت و توانایی‌های علمی و رزمی و ابزار و سایر چیزهایی را که لازم است، باید جدی گرفت» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۶۸/۴/۱۹).

۳. نظم ظاهری و معنوی و داشتن انضباط فردی و سازمانی: «از عناصر حفاظت اطلاعات) مراقبت کنید، خود اینها خطا نکنند، مثل دژبان که رفتار ظاهری عناصر نیروهای مسلح را کنترل می‌کند، البته اگر خود دژبان بخواهد خطا کند، واویلا!» (فرمان شماره ۱۳۹۰/۴/۴ ف ک، مورخ ۱۳۹۰/۴/۴).

۴. نظم و انضباط ناشی از رعایت سلسله مراتب: «نظم‌پذیری، انضباط‌پذیری و اهتمام به سلسله مراتب و جدی گرفتن فرماندهی و از این قبیل چیزهایی است که طبق تجربه چند هزار ساله بشر در نیروهای مسلح، جزء لوازم حتمی این نیروهاست و حوادث و وقایع صدر اسلام هم به این معنا گواهی می‌دهد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۷۲/۷/۷).

انسجام سازمانی

۱. آمادگی در ناجا با حفظ سلسله مراتب: «فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) در پایان سخنانشان آمادگی نیروهای مسلح را در سایه نظم، انضباط، برنامه‌ریزی، سازماندهی و حفظ سلسله مراتب ممکن دانستند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۶۹/۱۱/۲۹).

۲. پویایی سازمان اداری با رعایت سلسله مراتب: «باید سلسله مراتب و حدود اداری کاملاً محفوظ و هرکس در جای خود قرار بگیرد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۹/۱/۲۹).

۳. رعایت سلسله مراتب باعث انجام امور می‌شود: «می‌دانید وقتی که کار انجام می‌گیرد، با توجه به سلسله مراتب این فرد مسئول تا آن پایین، شاید ده واسطه است: سیاست‌گذار هست، وزیر هست، معاون هست، مدیر کل هست، رئیس اداره هست تا می‌رسد به آن کسی که می‌خواهد به این پرونده عمل کند. هر کدام از اینها یک اراده‌اند. هر اراده‌ای هم تابع یک تفکر، یک جهان‌بینی، یک مجموعه مصالح و مفاسد، یک امیال و یک خُلقیاتی است. اینکه یک مدیر بتواند تمام این سلسله مراتب را زیر نظر خودش داشته باشد و خطا نکنند - که البته این کار لازم است؛ این همان چیزی است که من همیشه به اینها سفارش می‌کنم - کار بسیار دشواری است؛ اصلاً آسان نیست. اگر انسان وارد شد، مشکل کار را دید، آن وقت خیلی از قصورها را عذر می‌نهد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۷/۱۲/۰۴).

شایسته‌سالاری

۱. تفویض اختیار انجام امور به افراد واجد شرایط: «فرماندهان باید عناصر خودشان را به رعایت اخلاق و دقت و عدم تخطی از حدود قانونی سوق دهند و با دادن اختیار عمل به آنان شیوه درست مدیریت را به دیگر افراد منتقل کنند؛ این وظیفه سنگین فرماندهان است در هر نقطه‌ایی که هستند» (عقیدتی سیاسی، ۱۳۸۵: ۱۷۵).

۲. پرورش، تربیت و توانمندسازی نیروی‌های واجد شرایط برای پذیرش مسئولیت‌ها (کادر سازی): «...اگر در گذشته، در گوشه‌ای از کشور فرمانده فعال مؤمن پاکدامنی بود مردم در آن منطقه، از نیروی انتظامی زیر نظر آن شخص خوشنود، بلکه به آن علاقه‌مند بودند» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۷۱/۰۱/۲۷).

عدالت محوری

۱. ارزیابی عادلانه از شخصیت افراد: «رعایت عدالت و انصاف در کنار سخت‌گیری‌های قانونی و حداکثر امانت» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۲/۰۷/۱۲).

۲. قضاوت دقیق، رعایت اعتدال و انصاف و عدالت محوری در انجام امور: «این ظرافت کار شماسست، نه آسان‌گیری به معنای غفلت و نه سخت‌گیری به معنای قساوت و ظلم، این نباید باشد» (بیانات فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، ۱۳۸۸/۰۹/۰۸).

۳. داشتن مدیریت تعامل‌گرا و استفاده از خرد جمعی برای پیشبرد هدف‌های سازمانی: ترکیب نیروهای مسلح در کشور ما یک ترکیب منطقی و عالی است. ارتش در جای خود، سپاه در جای خود، نیروی انتظامی در جای خود؛ هر کدام با وظایف مشخص مشغول کارند و محصول همه اینها عبارت است از امنیت کشور (عقیدتی سیاسی، ۱۳۸۵: ۱۸۰).

پیشینه تحقیق: تنهایی، رفعت نژاد، مهدوی‌زاده (۱۳۹۴) در پی پاسخ به این سؤال که همدلی چه تأثیری در امنیت جمهوری اسلامی ایران دارد؟ پژوهشی را انجام داده و در این راستا بیانات معظم‌له مورد توجه قرار گرفته است. نوع تحقیق کاربردی است و محقق با استفاده از روش تحلیل محتوا، جهت‌گیری‌ها، نقاط تأکید و تحلیل رهبری در مورد نتایج همدلی و هم‌زمانی مؤثر بر امنیت را دسته‌بندی نموده است. برای تعیین حجم نمونه از روش نمونه‌گیری هدفمند به تعداد ۲۴ نفر استفاده شد. نتایج بیانگر آن است که: همدلی دولت و ملت با تقویت شاخصه‌های دفاع از تمامیت ارضی و حکومت اسلامی، استقلال کشور، ایجاد اقتدار درونی، رفاه عمومی، پیشرفت‌های بزرگ، یأس و ناامیدی دشمن، ایجاد امنیت، آسیب‌ناپذیری نظام، مصونیت کشور و کم‌شدن فشارها، عقب‌نشینی دشمن، اصلاح وضع مادی و اقتصادی، شکست‌ناپذیری در مقابل دشمنی‌ها، حل مشکلات اقتصادی و اخلاقی و فرهنگی و اجتماعی، لازمه پیشرفت، رشد، توسعه ملی و دفاع از ارزش‌های انقلاب در سطح جهان از طریق تأثیرگذاری بر مؤلفه‌های اصلی شکل دهنده امنیت، امنیت ملی کشور را تقویت خواهد نمود.

مشایخی (۱۳۹۴) پژوهشی با عنوان نقش مدیریت ریسک در مشارکت منابع انسانی با عرصه‌های همدلی و هم‌زمانی دولت و ملت انجام داد. در آن معتقد بود، مشارکت منابع

انسانی در قالب محرکی برای انگیزش و فرهنگ‌سازی در سازمان، مشارکت در جمع‌آوری اطلاعات ریسک، مشارکت در اجرای فرایند مدیریت ریسک پدیدار می‌شود. منابع انسانی به عنوان منبع ریسک تلقی می‌شوند و افراد و فرهنگ در برخی موارد بزرگ‌ترین منبع ریسک هستند، این ریسک‌ها به عنوان ریسک‌های نامشهود تلقی می‌شوند. مدیریت ریسک وظیفه آینده‌نگری را در ارزیابی، نظارت، افزایش کارایی و اثربخشی منابع مالی، مادی و انسانی بر عهده گرفته است.

همدلی و هم‌زبانی با خود پیام اتحاد، مهربانی، جان‌فشانی و تشریک مساعی برای نیل به توسعه و پیشرفت کشور به همراه دارد. اگر می‌خواهیم به این نعمت بزرگ نایل شویم باید رویکرد و نیت دولت و ملت نسبت به یکدیگر خدمت‌گزار، مجاهدت، بصیرت و خدمت باشد. اگر سبک زندگی دولتمردان همانند آحاد جامعه اسلامی باشد و مردم با چشمان خود ملاحظه نمایند که مسئول دولتی شیفته خدمت است و نه تشنه قدرت، با او همدل و هم‌زبان می‌شوند، محدودیت‌ها و مشکلاتش را درک می‌کنند و صبورانه و مجاهدانه او را در راه تحقق هدف‌هایش همراهی می‌نمایند (مشایخ‌بخش، ۱۳۹۴: ۱).

الگوی مفهومی تحقیق

روش‌شناسی: تحقیق حاضر از نوع پیمایشی و روش کیفی (توصیفی-تحلیلی) است. همچنین با توجه به اینکه این تحقیق برای رفع نیازمندی‌های سازمان و نیروی انتظامی و بهینه‌سازی ابزارها، روش‌ها، اشیاء و الگوها برای توسعه همدلی و هم‌زمانی در ناجا مورد استفاده قرار می‌گیرد، از لحاظ هدف کاربردی است. محدوده زمانی تحقیق نیز سال ۱۳۹۶ است. جامعه آماری کلیه فرماندهان، مدیران، معاونین و جانشینان معاونت‌های ناجا هستند. حجم نمونه به صورت تمام‌شمار است که تعداد ۸۰ پرسش‌نامه توزیع و در نهایت ۷۵ پرسش‌نامه جمع‌آوری گردید.

برای جمع‌آوری اطلاعات مربوط به پیشینه تحقیق و ادبیات موضوع، از کتب و مقالات تخصصی، پایان‌نامه‌های دانشجویی، پایگاه‌های اینترنتی، تارنماهای مرجع مجله‌های علمی و غیره استفاده گردیده است. همچنین برای جمع‌آوری نظر اعضای جامعه آماری از پرسش‌نامه محقق‌ساخته حاوی چهار بخش متفاوت بهره‌برداری شده است. ضریب آلفای محاسبه شده از طریق نرم‌افزار Spss، $\alpha = 0.91$ است؛ بنابراین، می‌توان گفت که پرسش‌نامه تحقیق از پایایی کافی برخوردار است.

یافته‌های تحقیق

تحلیل آماری بعد اول تحقیق به تفکیک مؤلفه‌ها و گزاره‌ها با استفاده از آزمون رتبه‌ای فریدمن

تحلیل عاملی اکتشافی این بعد که شامل ۱۰ مؤلفه است. بعد اول تحقیق به تفکیک مؤلفه‌ها و گزاره‌ها با استفاده از آزمون رتبه‌ای فریدمن انجام گرفت که مؤلفه تقوای فردی با بار عاملی ۰۶۰۴ و ایثارگری با بار عاملی ۰۵۹۶ در اولویت‌های اول قرار دارند یعنی برای ایجاد همدلی و هم‌زمانی در بین کارکنان ناجا در بعد نیروی انسانی می‌بایست به ترتیب شاخص‌های مؤلفه تقوای فردی مانند «اعتقاد قلبی به خدای متعال و پایبندی به ارزش‌های دینی و اسلامی در همه امور» «خودمراقبتی و ورودنکردن به هرگونه فساد و آلودگی‌های اخلاقی-اجتماعی» «رعایت احکام اولیه و ثانویه در همه امور» «داشتن قناعت، مناعت طبع» و شاخص‌های ایثارگری مانند «شجاعت در دفاع از انقلاب، نظام و آرمان‌های جمهوری

اسلامی ایران» «از خودگذشتگی در انجام امور و تقدم منافع سازمان بر منافع شخصی» «اهمیت، خستگی‌ناپذیری و پشتکار در انجام امور» تقویت گردد.

تحلیل آماری بعد دوم تحقیق به تفکیک مؤلفه‌ها و گزاره‌ها با استفاده از آزمون رتبه‌ای فریدمن انجام گرفت که تحلیل عاملی اکتشافی این بعد شامل ۴ مؤلفه است و به شرح ذیل است: مؤلفه راهبردمحوری با بار عاملی ۲.۸۷ و مؤلفه نوآوری با بار عاملی ۲.۶۰ در اولویت‌های اول قرار دارند یعنی برای ایجاد همدلی و هم‌زبانی در بین کارکنان ناجا در بعد فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌باید به ترتیب شاخص‌های مؤلفه راهبردمحوری مانند «بهره‌گیری از تجربیات و یافته‌های دیگران» «ایستادگی مقابل دشمن با فناوری قوی» «توجه به انتقال فناوری در قراردادها» و شاخص‌های نوآوری مانند «صاحب ذهن و فکر سازنده، پیچیده، فعال، پخته، کارآمد» «داشتن شجاعت در علم و فناوری» «خط مقدم بودن در زمینه فناوری، تلاش برای یادگیری فناوری تقویت گردد.

تحلیل آماری بعد سوم تحقیق به تفکیک مؤلفه‌ها و گزاره‌ها با استفاده از آزمون رتبه‌ای فریدمن انجام گرفت و تحلیل عاملی اکتشافی این بعد شامل ۴ مؤلفه است به شرح ذیل است: مؤلفه قانون‌گرایی با بار عاملی ۲.۶۷ و مؤلفه اغماض‌نکردن و انعطاف‌پذیری با بار عاملی ۲.۶۱ در اولویت‌های اول قرار دارند یعنی برای ایجاد همدلی و هم‌زبانی در بین کارکنان ناجا در بعد قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها می‌باید به ترتیب شاخص‌های مؤلفه قانون‌گرایی مانند «دور نزدن قانون» «جلوگیری از قانون‌شکنی» و «پیگیری قانونی» و شاخص‌های اغماض‌نکردن و انعطاف‌پذیری مانند «اغماض‌نکردن در قانون» و «برخورد مهربانانه و انعطاف‌پذیری» تقویت گردد.

تحلیل آماری بعد چهارم تحقیق به تفکیک مؤلفه‌ها و گزاره‌ها با استفاده از آزمون رتبه‌ای فریدمن انجام گرفت که تحلیل عاملی اکتشافی این بعد شامل ۴ مؤلفه است و به شرح ذیل است:

مؤلفه عدالت‌محوری با بار عاملی ۲.۸۶ و مؤلفه انضباط سازمانی با بار عاملی ۲.۶۶ در

اولویت‌های اول قرار دارند یعنی برای ایجاد همدلی و هم‌زبانی در بین کارکنان ناجا در بعد قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها می‌باید به ترتیب شاخص‌های مؤلفه عدالت‌محوری مانند «قضاوت دقیق، رعایت اعتدال و انصاف در انجام امور» «داشتن مدیریت تعامل‌گرا و استفاده از خرد جمعی برای پیشبرد هدف‌های سازمانی» و «ارزیابی عادلانه از شخصیت افراد بر اساس عملکرد رفتاری آنان نه بر اساس شنیده‌ها و توهمات رفتاری» و شاخص‌های انضباط سازمانی مانند «اعتماد به سلسله مراتب» «نظم ظاهری و معنوی و داشتن انضباط فردی و سازمانی» و «نظم و انضباط ناشی از رعایت سلسله مراتب» و «جدی‌بودن در سلسله مراتب» تقویت گردد.

الگوی تحلیل عاملی تأییدی (الگوی آزمون شده): الگوی معادلات ساختاری تحقیق با عنوان «تبیین ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های همدلی و هم‌زبانی در ناجا براساس آراء و اندیشه‌های فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) و اولویت‌بندی آنها»، با چهار متغیر مورد ارزیابی قرار گرفت که عبارت‌اند از:

- نیروی انسانی؛
- فنّاوری؛
- قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها؛
- سلسله مراتب.

جدول رتبه‌ای (فریدمن) بعدهای تحقیق با توجه به بار عاملی

رتبه	بار عاملی	بعد	ردیف
اول	۲.۹۸	بعد نیروی انسانی	۱
دوم	۲.۸۵	بعد سلسله مراتب	۲
سوم	۲.۵۳	بعد قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها	۳
چهارم	۱.۶۵	بعد فنّاوری	۴

جدول الگوی گستردهٔ تحلیلی همدلی و هم‌زبانی در ناجا براساس تدابیر و فرمان‌های فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)

ابعاد	مؤلفه‌ها	شاخص‌ها	
همدلی و هم‌زبانی	ایثارگری	اهمیت، خستگی‌ناپذیری و پشتکار در انجام امور	
		از خودگذشتگی در انجام امور و تقدم منافع سازمان بر منافع شخصی	
		شجاعت در دفاع از انقلاب، نظام و آرمان‌های جمهوری اسلامی ایران	
	عزت نفس	حضور مؤثر و تعیین‌کننده در همهٔ عرصه‌ها	
		داشتن صبر و حوصله در انجام کار و مأموریت‌های محول شده	
		تواضع و خضوع و کار را برای خدا انجام دادن	
	نیروی انسانی	تقوای فردی	خود مراقبتی و ورود نکردن به هرگونه فساد و آلودگی‌های اخلاقی اجتماعی
			داشتن قناعت، مناعت طبع
			اعتقاد قلبی به خدای متعال و پایبندی به ارزش‌های دینی و اسلامی در همهٔ امور
			رعایت احکام اولیه و ثانویه در همهٔ امور
	خودسازی و خودپایی	خودشناختی، خودباوری و خوداتکایی	داشتن وجدان کاری و روحیهٔ تلاش و کوشش
			پرهیز از غرور، خودپسندی و حس خودبرتربینی
رفتار مناسب با سایر همکاران بر اساس اخلاق اسلامی			
بصیرت و دشمن‌شناسی	الگوپذیری و الگوسازی	روحیهٔ امر به معروف و نهی از منکر در شکل‌دهی رفتار سازمانی	
		دشمن‌شناسی و داشتن بصیرت سیاسی و قدرت تحلیل	

داشتن روحیه انتقادپذیری و اصلاحی	انعطاف پذیری		
روحیه انعطاف در شرایط جدید و گوناگون			
حس اعتمادسازی به مراجعه کنندگان	تکریم ارباب رجوع		
تضییع نکردن حقوق دیگران و احترام گذاشتن به حقوق دیگران			
ورود نکردن به حریم خصوصی دیگران	امانت داری		
رازداری و بازگویی نکردن اسرار سازمانی			
بهبود مستمر عملکرد	ابتکار عمل		
شاخص‌ها	مؤلفه‌ها	ابعاد	
داشتن شجاعت در علم و فناوری	نوآوری	فناوری	
خط مقدم بودن در زمینه فناوری			
تلاش برای یادگیری فناوری			
صاحب ذهن و فکر سازنده، پیچیده، فعال، پخته، کارآمد،			
حرکت بر اساس گفتمان فناوری	انضباط و انسجام در فناوری		
ایجاد هماهنگی در بخش‌های مختلف فناوری			
تسلط بر فنون روز	دانش محوری		
مرجع علمی بودن در زمینه فناوری			
تکمیل کردن زنجیره فناوری			
انجام فعالیت‌های علمی در راستای تولید فناوری			
اعتنا به اهمیت علم و فناوری	راهبرد محوری		
توجه به انتقال فناوری در قراردادها			
ایستادگی مقابل دشمن با فناوری قوی			
بهره‌گیری از تجربیات و یافته‌های دیگران			

برخورد مهربانانه و انعطاف‌پذیری	اغماض نکردن	قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها
اغماض نکردن در قانون	و انعطاف‌پذیری در قانون	
امین مردم بودن	صلاحیت دار	
صلاحیت داشتن قانون‌گذار	بودن	
شفاف‌سازی قوانین و بخش‌نامه‌ها	شفاف بودن	
دوری‌جستن از توهم تکلیف شرعی	قانون‌گرایی	
فعالیت در چارچوب قانون		
پیگیری قانونی		
جلوگیری از قانون شکنی		
دور نزدن قانون		
شاخص‌ها	مؤلفه‌ها	ابعاد
نظم و انضباط ناشی از رعایت سلسله مراتب	انضباط سازمانی	سلسله مراتب
نظم ظاهری و معنوی و داشتن انضباط فردی و سازمانی		
جدی بودن در سلسله مراتب		
اعتماد به سلسله مراتب		
پویایی سازمان اداری با رعایت سلسله مراتب	انسجام سازمانی	
آمادگی در ناجا با حفظ سلسله مراتب		
رعایت سلسله مراتب باعث انجام امور می‌شود.		
تفویض اختیار انجام امور به افراد واجد شرایط	شایسته‌سالاری	
پرورش، تربیت و توانمندسازی نیروی‌های واجد شرایط برای پذیرش مسئولیت‌ها (کادر سازی)		

قضاوت دقیق، رعایت اعتدال و انصاف در انجام امور	عدالت محوری		
ارزیابی عادلانه از شخصیت افراد بر اساس عملکرد رفتاری آنان نه بر اساس شنیده‌ها و توهّمات رفتاری			
داشتن مدیریت تعامل گرا و استفاده از خرد جمعی برای پیشبرد هدف‌های سازمانی			

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج این تحقیق نشان می‌دهد:

الف) بعد نیروی انسانی: از بین چهار بعد اشاره شده در این تحقیق؛ بعد نیروی انسانی در اولویت اول قرار دارد که این مهم نشان از ارتباط مستقیم فرمان‌ها و تدابیر فرماندهی معظم کل قوا در بعد مؤلفه نیروی انسانی مانند (ایثارگری، عزت نفس، تقوای فردی، خودسازی و خودپایی، الگوپذیری و الگوسازی، انعطاف‌پذیری، تکریم ارباب‌رجوع، امانت‌داری، ابتکار عمل) با همدلی و هم‌زبانی دارد.

ب) بعد سلسله مراتب: از بین چهار بعد اشاره شده در این تحقیق؛ بعد سلسله مراتب در اولویت دوم قرار دارد که این مهم نشان از ارتباط مستقیم فرمان‌ها و تدابیر فرماندهی معظم کل قوا در بعد سلسله مراتب مانند (عدالت، محوری، شایسته‌سالاری، انسجام سازمانی، انضباط سازمانی) با همدلی و هم‌زبانی دارد.

ج) بعد قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها: از بین چهار بعد اشاره شده در این تحقیق؛ بعد قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها در اولویت سوم قرار دارد که این مهم نیز نشان از ارتباط مستقیم فرمان‌ها و تدابیر (قانون‌گرایی، شفاف‌بودن، صلاحیت‌داربودن، اغماض‌نکردن و انعطاف‌پذیری) فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) با همدلی و هم‌زبانی دارد.

د) بعد فناوری: از بین چهار بعد اشاره شده در این تحقیق؛ بعد فناوری در اولویت چهارم قرار دارد که این مهم نیز نشان از ارتباط مستقیم فرمان‌ها و تدابیر (راهبردمحوری، دانش‌محوری، انضباط و انسجام در فناوری، نوآوری) فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) با همدلی و هم‌زبانی دارد.

با توجه به مطالب مطروحه در فصل چهارم و مستند به پاسخ‌های دریافتی از طرف جامعه آماری، چهار بعد بر این تحقیق که مؤلفه‌ها و شاخص‌های آنها بر اساس فرمان‌ها و تدابیر فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) استخراج شده است در همدلی و هم‌زبانی در ناجا نقش داشته؛ بدین معنا که کلیه ابعاد ارتباطی تأثیرگذار و اولویت‌دار در همدلی و هم‌زبانی دارند.

پیشنهاد‌های تحقیق

پیشنهاد‌های حاصل از نتایج تحقیق

۱. در بعد نیروی انسانی: «برنامه‌ریزی به منظور آموزش‌های علمی و عملی به کارکنان، ارتقای انگیزش به‌ویژه انگیزه‌های معنوی، ارتقای انعطاف‌پذیری کارکنان، توجه‌دادن افراد به خودسازی و خودپایی در همه امور، تقویت و ارتقای عزت نفس در کارکنان، افزایش توانایی آنان، نداشتن نگرش درست و مثبت نسبت به مسائل مختلف، داشتن بصیرت در خصوص دشمن‌شناسی، داشتن ابتکار عمل، الگوپذیری از افراد شایسته و کارآمد و همچنین الگوسازی برای سایر افراد، تقویت ایثارگری و از خودگذشتگی، داشتن تقوای فردی، عمل به تعهد سازمانی، امانت‌داری، تکریم ارباب‌رجوع، داشتن سبک مدیریتی مناسب» برای ایجاد و تقویت همدلی و هم‌زبانی در ناجا بیش از گذشته امری لازم و ضروری است.

۲. در بعد سلسله مراتب: برنامه‌ریزی به منظور «رعایت عدالت در ناجا، شایسته‌سالاری، انسجام سازمانی و انضباط سازمانی» برای ایجاد و تقویت همدلی و هم‌زبانی در ناجا بیش از گذشته امری لازم و ضروری است.

۳. در بعد قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها: برنامه‌ریزی به منظور «قانونی عمل کردن، شفاف کردن قوانین، صلاحیت‌داری بودن قانون‌گذار، اغماض نکردن و

◆ انعطاف‌پذیری در قوانین» برای ایجاد و تقویت همدلی و هم‌زبانی در ناجا بیش از گذشته امری لازم و ضروری است.

۴. در بعد فناوری: برنامه‌ریزی به منظور «راهبرد محوری، دانش‌محوری، انضباط و انسجام در فناوری و نوآوری» برای ایجاد و تقویت همدلی و هم‌زبانی در ناجا بیش از گذشته امری لازم و ضروری است.

منابع

احدی، محمد و علیرضا تنهایی (۱۳۹۵)، «الزام‌های همدلی و همزبانی دولت و ملت از منظر

مقام معظم رهبری»، فصلنامه راهبرد دفاعی، سال ۱۴، شماره ۵۳، بهار ۱۳۹۵.

بیانات مقام معظم رهبری مورخ، ۱۳۸۵/۰۱/۰۱.

بیانات مقام معظم رهبری مورخ، ۱۳۹۴/۰۱/۰۱.

بیانات مقام معظم رهبری مورخ، ۱۳۷۱/۰۲/۰۲.

بیانات مقام معظم رهبری مورخ، ۱۳۷۷/۱۱/۰۷.

بیانات مقام معظم رهبری مورخ، ۱۳۹۴/۰۲/۰۹.

بیانات مقام معظم رهبری مورخ، ۱۳۷۹/۰۴/۱۹.

بیانات مقام معظم رهبری مورخ، ۱۳۷۷/۰۱/۲۷.

ترابی، یوسف (۱۳۹۴)، «کارکردهای همدلی و همزبانی مسئولان و کارکنان ساعس در

ارتقای معنویت و اثربخشی سازمانی»، فصلنامه بصیرت و تربیت اسلامی، سال دوازدهم،

شماره ۳۴، پاییز ۱۳۹۴.

تنهایی، علیرضا؛ صمد رفعت‌نژاد و مهدی مهدوی‌زاده (۱۳۹۴)، «نتایج همدلی و همزبانی

دولت و ملت بر امنیت ملی»، فصلنامه امنیت پژوهی، سال چهاردهم، شماره ۴۹- بهار

۱۳۹۴.

خزائی‌پول، جواد و جعفر کیالاشکی (۱۳۹۴)، «تحلیل ارتباط خودکارآمدی و شادکامی

کارکنان با در نظر گرفتن نقش همدلی و همزبانی مطالعه موردی در شرکت‌های

تعاونی»، همایش ملی چالش‌های مدیریت دولتی در ایران با رویکرد همدلی و همزبانی

دولت و ملت، ۲۷ و ۲۸ آبان.

دهخدا، علی اکبر (۱۳۷۳)، لغت‌نامه دهخدا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

شعبانی نژاد، اسماعیل؛ سعید محمدپور و آویشن یزدانی (۱۳۹۴)، مبانی علمی و عملی همدلی و همزبانی، بی جا.

کاظمی، بهزاد (۱۳۹۴)، «هدف‌ها، ابعاد و چالش‌های تحقق همدلی و همزبانی دولت و ملت»، فصلنامه میثاق، سال سوم، شماره ۵، فصل بهار.

مجموعه سخنرانی‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) برگرفته شده از تارنمای اینترنتی به نشانی ww.khmenei.ir

مشایخ‌بخش، فاطمه و سمیه مشایخ‌بخش (۱۳۹۴)، «نقش مدیریت ریسک در مشارکت منابع انسانی با عرصه‌های همدلی و همزبانی دولت و ملت»، همایش ملی چالش‌های مدیریت دولتی در ایران با رویکرد همدلی و همزبانی دولت و ملت، ۲۷ و ۲۸ آبان.

نادرزاده، نصرت‌اله و کیخسرو خجیر (۱۳۹۴)، «چالش‌های مدیریت دولتی در ایران با رویکرد دولت و ملت و همدلی و همزبانی»، همایش ملی چالش‌های مدیریت دولتی در ایران با رویکرد همدلی و همزبانی دولت و ملت، ۲۷ و ۲۸ آبان.

هاشمی، میثم و صفرعلی کوشکی (۱۳۹۴)، «فرهنگ و مدیریت جهادی و جلوه‌های آن در همدلی و همزبانی دولت و ملت»، همایش مدیریت دولتی در ایران با رویکرد همدلی و همزبانی دولت و مردم، ۲۷ و ۲۸ آبان.